

DE VERLEIDELIJKE SIERADEN VAN TED NOTEN

EXAMENTHEMA
HAVO 2018;
ZO VERLEIDELIJK!
ANJA MARBUS

Mooie sieraden, glimmend goud, veel blingbling; het is allemaal zó verleidelijk! Om niet te spreken van peperdure merken en designtassen. Allemaal hebbedingen. Maar wat als er in een kostbare tas, een in het oog springend dood diertje verwerkt is? Is het dan nog zo aantrekkelijk? Als de tas gemaakt is door de wereldberoemde sieradenkunstenaar Ted Noten, is dat zeker het geval.

IMAGE: COURTESY OF THE ARTIST, TED NOTEN.

De transparante tassen die Ted Noten maakt, zijn niet bedoeld als gebruiksvoorwerpen. Ze zijn namelijk massief en je kunt er niets instoppen. Ze zijn puur en alleen bedoeld voor de sier. Ooit kreeg hij van iemand de opdracht om een ketting met parels te maken. Een parelketting vond hij nogal truttig en ook was hij een beetje beledigd. Hij voelde zich te veel kunstenaar voor zo'n saaie opdracht. Uit baldadigheid en ook om een beetje te provoceren, maakte hij toen een doorzichtige tas, waarin hij een klein dood muisje met een elegant parelkettinkje verwerkte. Dat bleef in de wereld van de beeldende kunst niet onopgemerkt en hij kreeg er grote bekendheid mee.

IMAGE: COURTESY OF THE ARTIST, TED NOTEN.

Vanaf dat moment maakte Ted Noten meer van dergelijke tassen. Het materiaal dat hij daarvoor gebruikt is acrylaat. Acrylaat is een soort kunsthars en bestaat in vloeibare vorm, zodat het in iedere willekeurige mal gegoten kan worden. Dat moet voorzichtig gebeuren, omdat er al snel luchtbelletjes in kunnen komen. Het materiaal is heel geschikt om er allerlei voorwerpen in te verwerken. De dingen die Ted Noten daarbij voor de tassen en sieraden gebruikt, zijn opvallend. Behalve kleine dieren, stopt hij ook pistolen, dure ringen, dode vliegen en zelfs cocaïne in zijn sieradenkunst.

IMAGE: COURTESY OF THE ARTIST, TED NOTEN.

Ted Noten werd niet meteen na de middelbare school sieradenmaker. Hij werkte een tijdje als metselaar en ook als verpleegkundige in een psychiatrisch ziekenhuis. In de jaren '80 ging hij reizen. In deze periode begon hij ook met het maken van sieraden. Dat was toen hij een tijdje in Athene bivakkeerde. Hij maakte oorbellen van zilverdraad en schelpen, die hij op straat op een blauw fluwelen kleedje uitstalde en verkocht. Omdat hij het maken van sieraden heel leuk vond, besloot hij een opleiding tot sieradenkunstenaar te volgen aan de Rietveldacademie in Amsterdam en de Academie voor Beeldende kunst in Maastricht. Na zijn opleiding ontstond langzamerhand zijn eigen atelier; het Atelier Ted Noten.

Ted Noten onderzoekt wat luxe en sieraden in onze tijd voor betekenis hebben. Merktassen zijn bijvoorbeeld vaak onbetaalbaar en daardoor verworden tot statussymbool. Met een dergelijke tas laat je zien dat je iemand bent die zich zo'n dure tas kan veroorloven. Wat er allemaal in zit, doet er eigenlijk niet zo toe. De tassen die Ted Noten maakt, zijn een parodie hierop. Hij gebruikt bijvoorbeeld de hengsels van tassen van Louis Vuitton, Prada of Hugo Boss voor de bovenkant. Maar het onderste gedeelte is transparant en daarin zit dan een goudkleurig pistool, of een dode kameleon.

IMAGE: COURTESY OF THE ARTIST, TED NOTEN.

IMAGE: COURTESY OF THE ARTIST, TED NOTEN.

Hij wil ander werk maken dan alleen maar decoratieve, glimmende en draagbare sieraden. Het is zijn ambitie om een verhaal te vertellen en commentaar te geven. Dat doet hij met humor, maar hij heeft ook nog iets kwajongensachtig. Zo ontwierp hij transparante koffers die hij 'survivalkoffers' noemt. Er zit bijvoorbeeld een lekker gebraden koteletje in, voor als je in nood verkeert en honger hebt. Alleen kun je er niet bij, omdat het in acrylaat zit. Een beetje plagerig is dat wel.

IMAGE: COURTESY OF THE ARTIST, TED NOTEN.

De laatste tijd werkt Ted Noten met een 3D printer. Hij kan daar zelfs gouden sieraden mee printen. Al met al heeft hij in zijn carrière als sieradenkunstenaar zoveel tassen en sieraden gemaakt, dat het te veel is om hier allemaal op te noemen. Van alles wat hij maakte, heeft hij papieren 3D prints voor zijn archief afgedrukt. Eva Verheul maakte hiermee een [prachtige film](#) waarin je het hele oeuvre van Ted Noten voorbij ziet komen.

Tot 19 augustus 2018 is in het Museum aan het Vrijthof in Maastricht een grote overzichtstentoonstelling met het werk van Ted Noten te zien. Speciaal voor deze tentoonstelling ontwierp hij een grijpkastmachine met de naam 'Mr. Claw'. Er zitten allemaal ringen in waarop de tekst 'GREED' te lezen staat. Voor één euro kun je een kansje wagen zo'n echte Ted Noten ring te pakken te krijgen. En dat is natuurlijk heel verleidelijk!

Wil je meer over Ted Noten weten? Kijk dan [hier](#) en [hier](#).